

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

İMALAT SANAYİİNDE KAPASİTE KULLANIM DURUM RAPORU

TEMMUZ 2026

AÇIKLAMA

- Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak; 1980 yılından bu yana **«İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Durumu»** çalışmasını yürütüyoruz.
- Geçmişte kitap olarak basılan çalışmayı, 2018 yılından itibaren de kapsamlı bir rapor olarak kamuoyuna sunmak istedik.
- Çalışma, **3 ayda bir** kısa bir anket ile üyelere sorulan sorulardan derlenmektedir.
- Merkez Bankası tarafından açıklanan aylık **Kapasite Kullanım Oranı** çalışmamızın da ana sorusunu oluşturmaktadır.
- Çalışma; mevcut çeyrekte **gerçekleşen durum** ve sonraki çeyrekte **beklentilere** ilişkin önemli fikirler vermektedir
- **106** üyemiz, **2026 yılı I. çeyrek** için hazırlanan anket çalışmasına katılmıştır.

EBSO KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

Kapasite Kullanım Oranı, kullanılan üretim kapasitesinin yüzdesidir.

Kapasite Kullanımı, ekonomideki genel büyüme ve talebi yansıtmaktadır.

Değişimler; firmaların maliyet, karlılık ve nakit akışlarında değişimlere yol açtığı için yakından takip edilir.

EBSO üyelerine 3 ayda bir sorulan kapasite kullanım oranı bir önceki çeyreğe göre artarak; **2026 yılı I. çeyrekte %59** olarak gerçekleşmiştir. **2026 yılının birinci çeyreği** için ankete cevap veren firmaların **%26'sı** tam kapasite ile **%74'ü** atıl kapasite ile çalıştığını belirtmiştir.

EBSO SEKTÖREL KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

YATIRIM %51,4

ARA %66,9

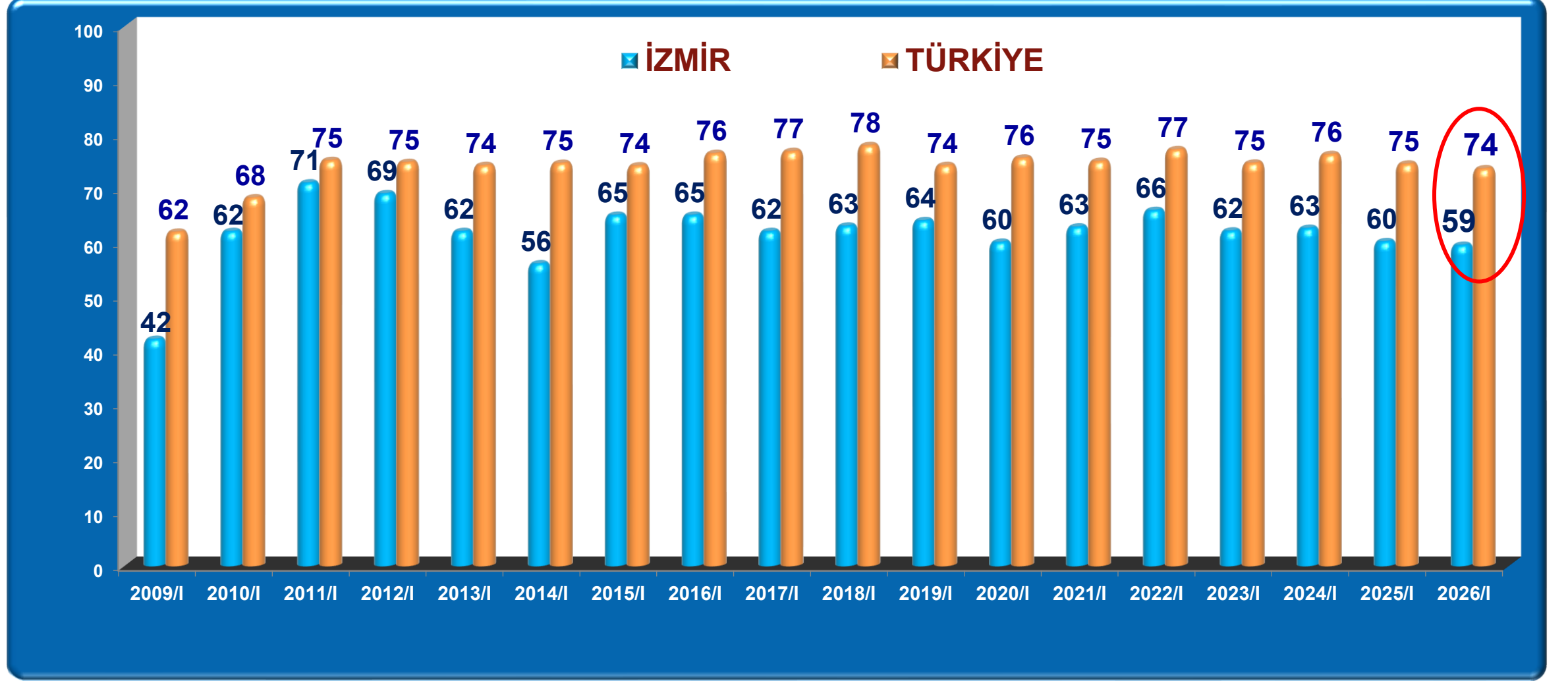
TÜKETİM %54,7

- ELEKTRİK-ELEKTRONİK SANAYİ %73,3
- TAŞIT VE OTOMOTİV YAN SANAYİ %60,8
- MAKİNA SANAYİ %44,9
- MADEN, TOPRAK, MERMER VE CAM SANAYİ %34,2

- YAZILIM SANAYİ %92,5
- KAĞIT VE BASIM SANAYİ %83,0
- AĞAÇ VE MOBİLYA SANAYİ %73,8
- DEMİR-ÇELİK, METAL VE DÖKÜM SANAYİ %65,6
- ÇEŞİTLİ İMALAT SANAYİ %65,0
- İNŞAAT SANAYİ %58,0
- KİMYASAL VE PLASTİK ÜRÜNLER SANAYİ %54,7

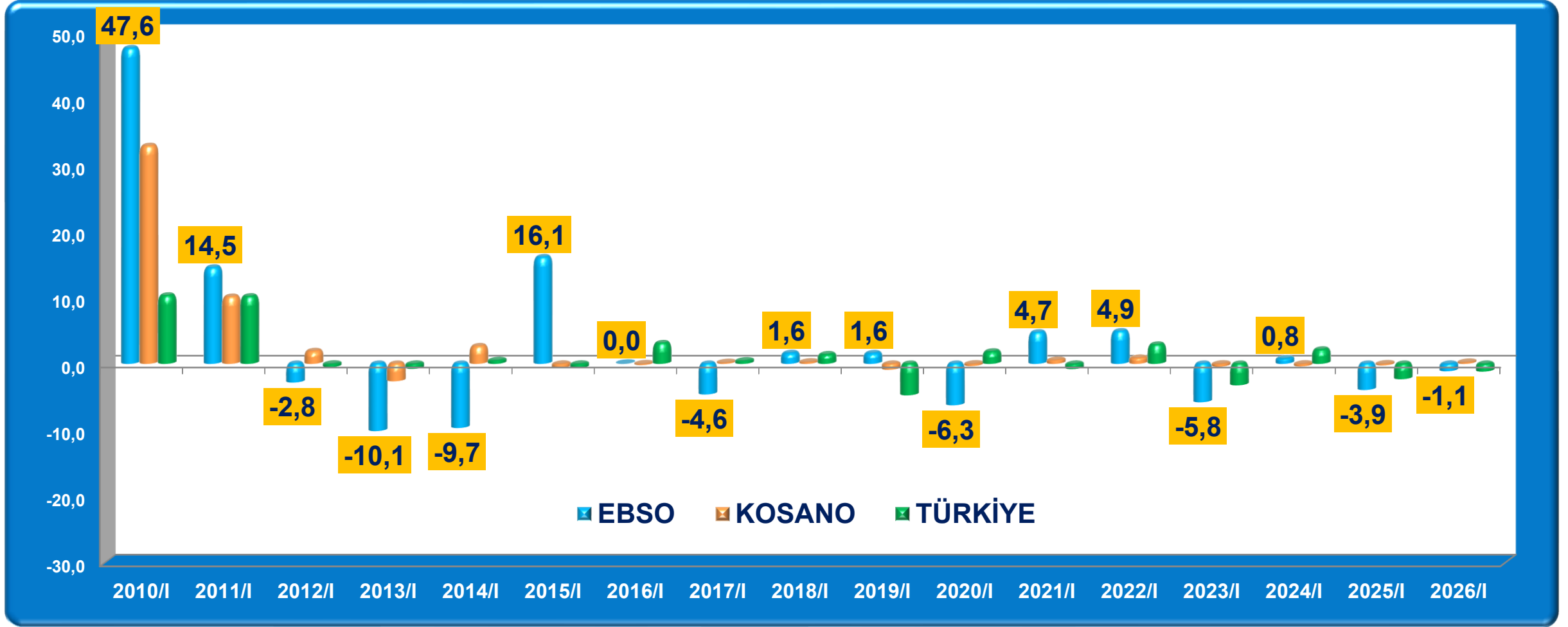
- TEKSTİL VE DERİ ÜRÜNLERİ SANAYİ %57,0
- GIDA SANAYİ %53,1

I. ÇEYREK KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

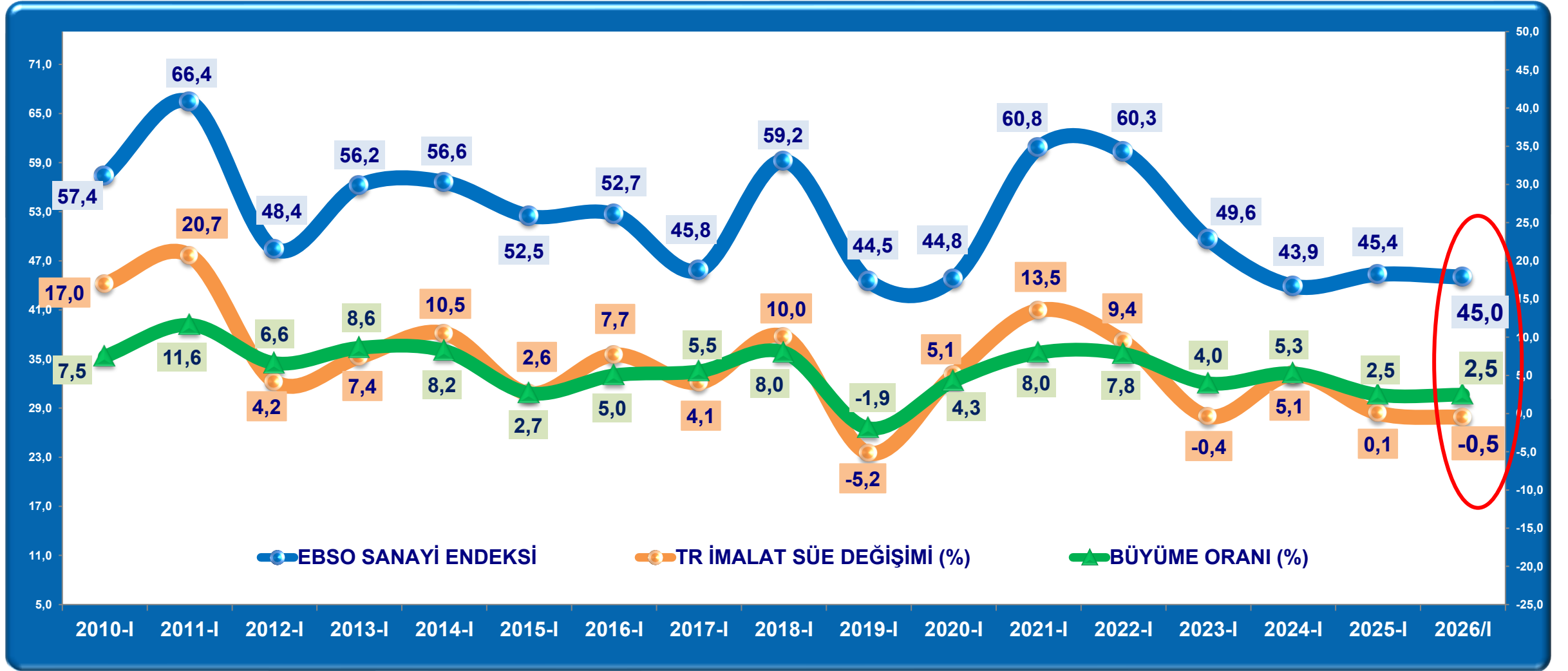
Son 10 yılın kapasite kullanım oranı ortalaması; EBSO üyelerinde %63,0, Türkiye genelinde %76'dır.

I. ÇEYREK KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

2026 yılı I. çeyrek kapasite kullanım oranı, 2025 yılı I. çeyrek ile kıyaslandığında **%-1,1** azalış yaşandığı görülmektedir.

EBSO SANAYİ ENDEKSİ&İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ&BÜYÜME ORANI İLİŞKİSİ

Birinci çeyrekler itibarıyla, **EBSO Sanayi Endeksi** ile **Türkiye geneli Büyüme Oranı** arasındaki korelasyon **%80'dir**.

KARŞILAŞTIRMALI KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

2026

YILI

I.

ÇEYREK

%73,6

TÜRKİYE

%70,4

KOSANO

%59,4

EBSO

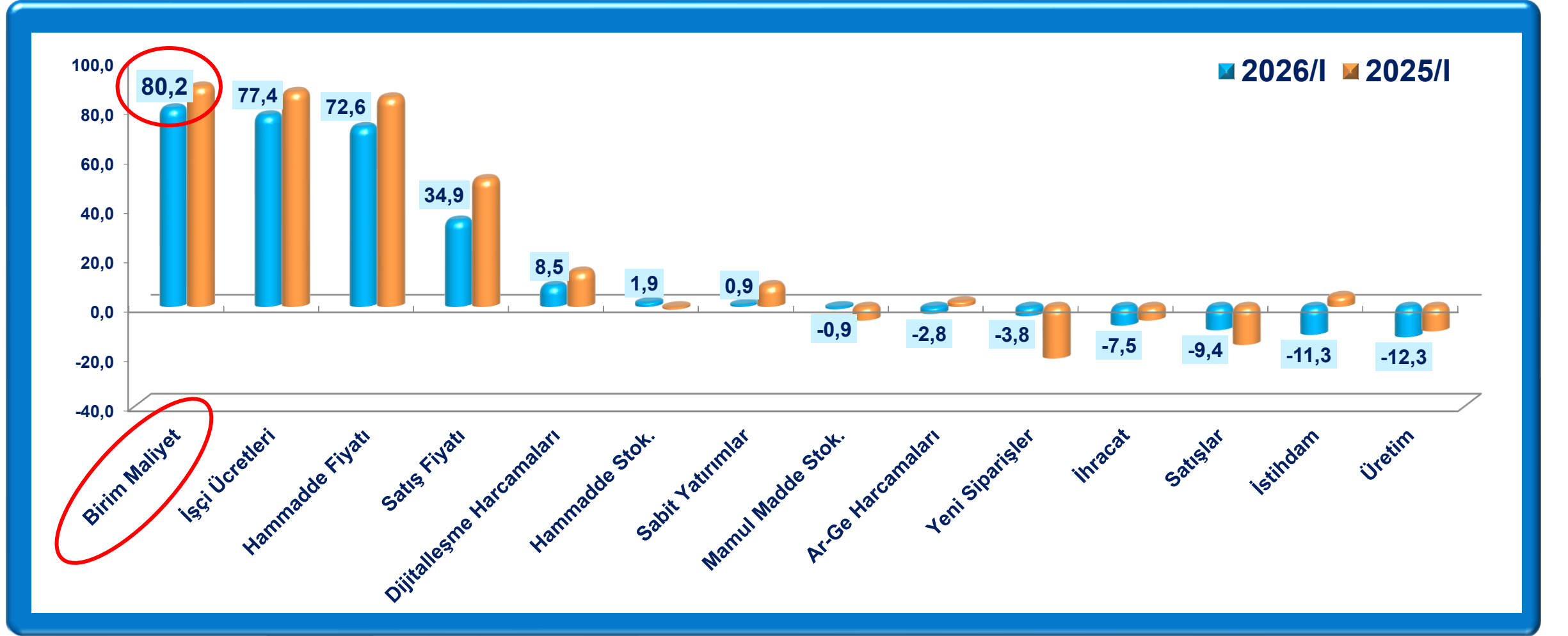
EBSO üyelerinin kapasite kullanım oranının daha düşük görünmesi, teknik olarak işletmelerin geleceği düşünerek gereğinden büyük kurulması ile ilişkilendirilebilir. **Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre; Türkiye genelinde -0,9 puan ve EBSO'nun çalışmasında -0,7 puan azalış, Kocaeli'deki çalışmada 0,2 puan artış gözlenmiştir.**

2026 YILI I. ÇEYREK AÇIKLANAN VERİLER

EKONOMİK GÖSTERGELER - TÜRKİYE	2025/IV	2026/I	DEĞİŞİM (%)
Euro	49,1	51,0	4,0
Dolar	42,2	43,6	3,4
Reel Kesim Güven Endeksi	100,8	102,2	1,4
PMI	47,8	48,4	1,3
Yİ ÜFE (%)	27,3	27,6	1,1
Tüketici Güven Endeksi	84,0	84,8	0,9
Ekonomik Güven Endeksi	98,9	99,3	0,4
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çekler (Adet)	14.260	11.774	-17,4
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çekler (Adet)	85.809	75.983	-11,5
TÜFE (%)	31,6	31,0	-1,9
Kapasite Kullanım Oranı (%)	74,3	73,6	-0,9

2026 yılı I. çeyrek verileri, bir önceki çeyrek ile kıyaslandığında; karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen çekler, karşılıksız işlemi yapılan çekler, tüfe ve kapasite kullanım oranında azalış gözlenmiştir.

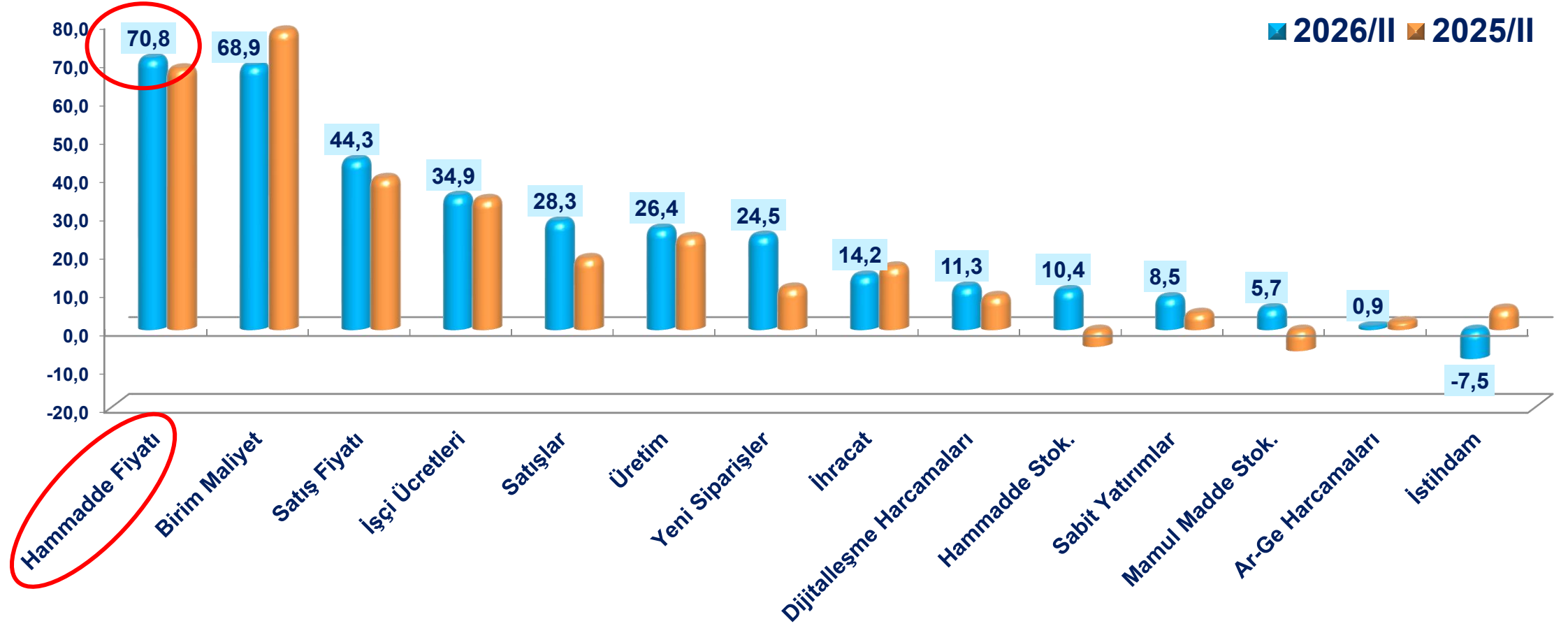
2026 YILI I. ÇEYREKTE NET GERÇEKLEŞME

Net gerçekleşme; ilgili başlıklarda gerçekleşen artış ve azalışın farkından elde edilir.

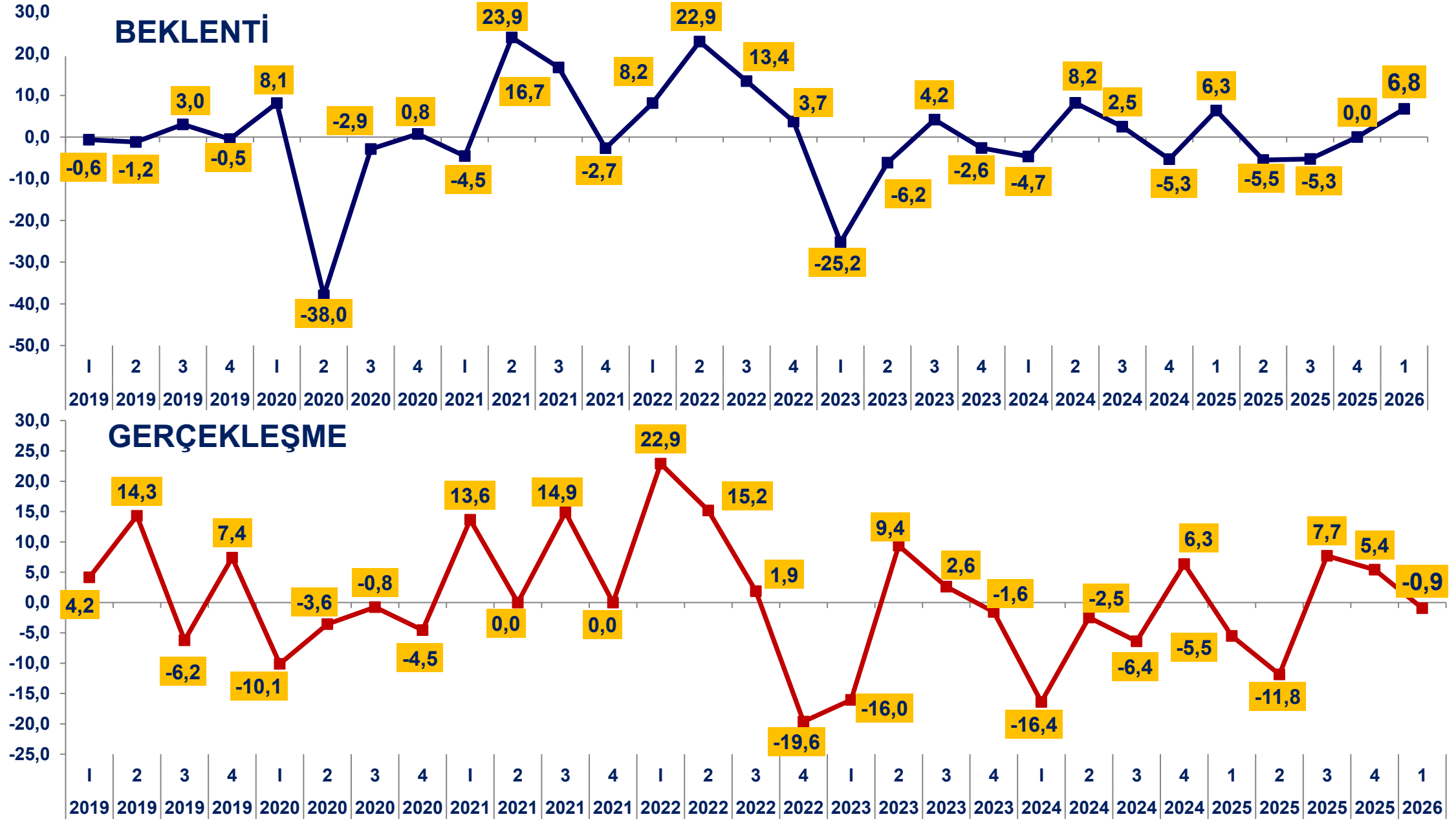
Üyelerin **%80,2**'si **2026 yılı birinci çeyreğinde** ilk sırada **birim maliyetin** arttığını ifade etmiştir. Onu, işçi ücretleri ve hammadde fiyatları izlemiştir.

2026 YILI II. ÇEYREK İÇİN NET BEKLENTİLER

Üyelerin **%70,8**'i **2026 yılının ikinci çeyreğinde hammadde fiyatları** ilk sırada artacağını, birim maliyetin ve satış fiyatlarının bunu izleyeceğini belirtmiştir.

MAMUL MADDE STOK BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

YENİ SİPARİŞLERDE BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

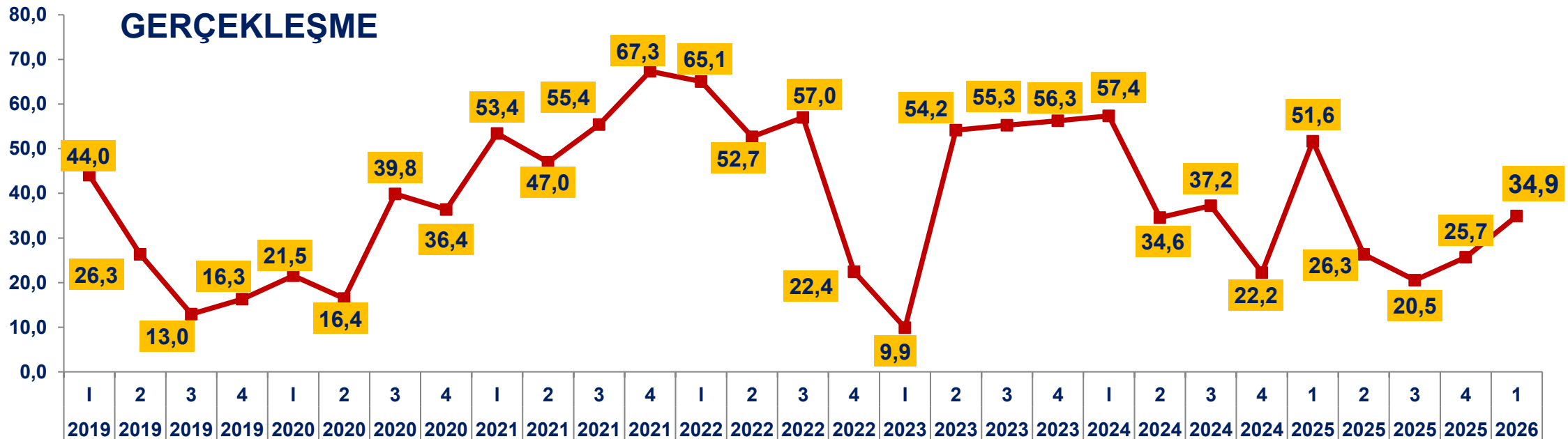

SATIŞ FİYATLARI BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

BEKLENTİ

GERÇEKLEŞME

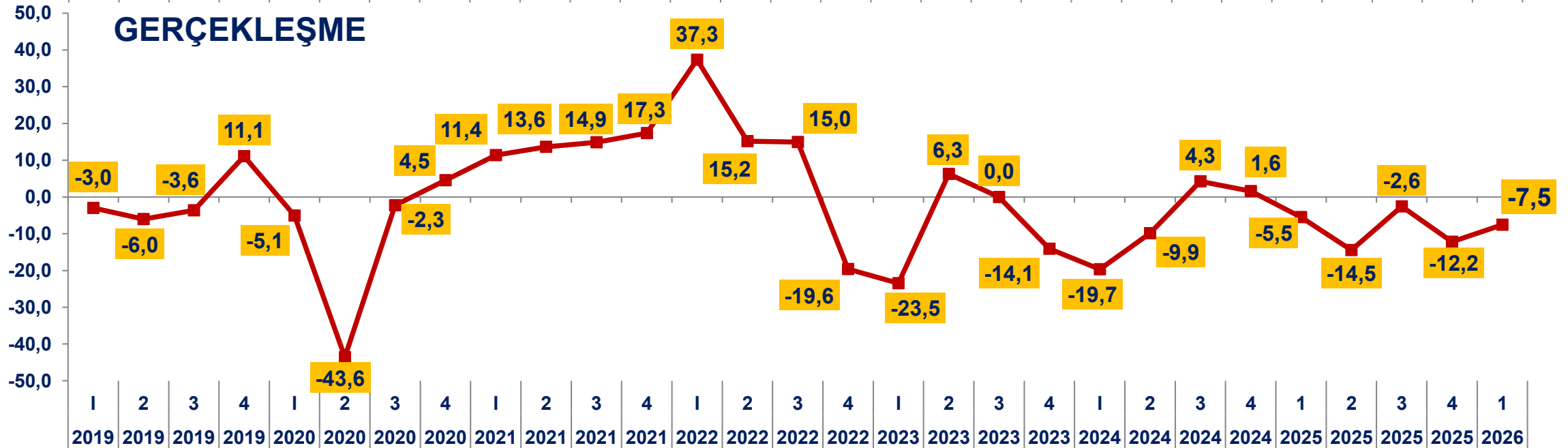

İHRACAT BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

BEKLENTİ

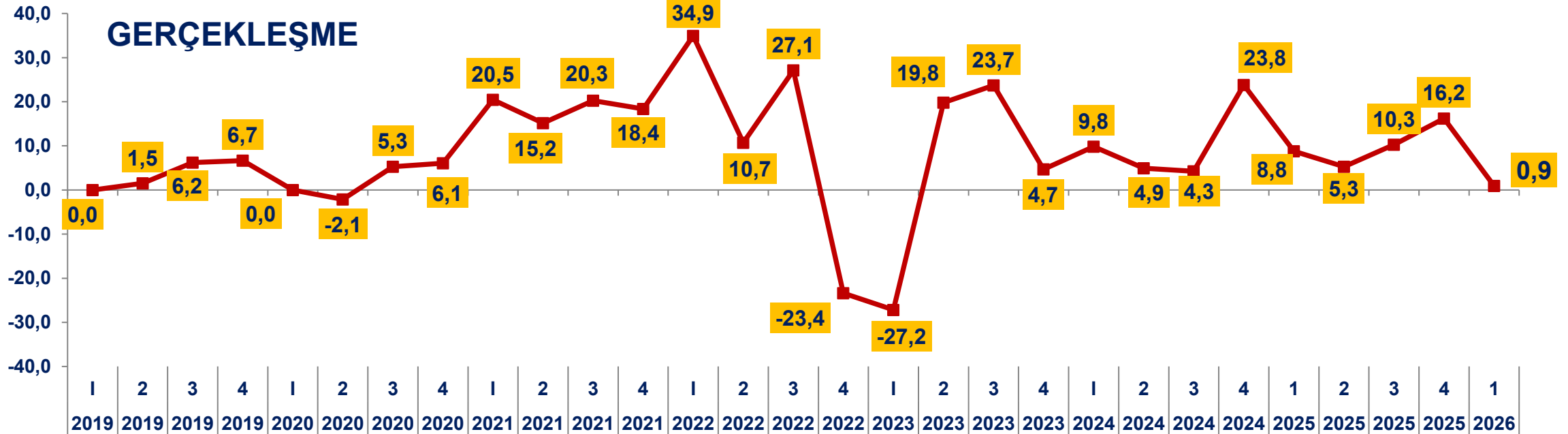
GERÇEKLEŞME

İSTİHDAM BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

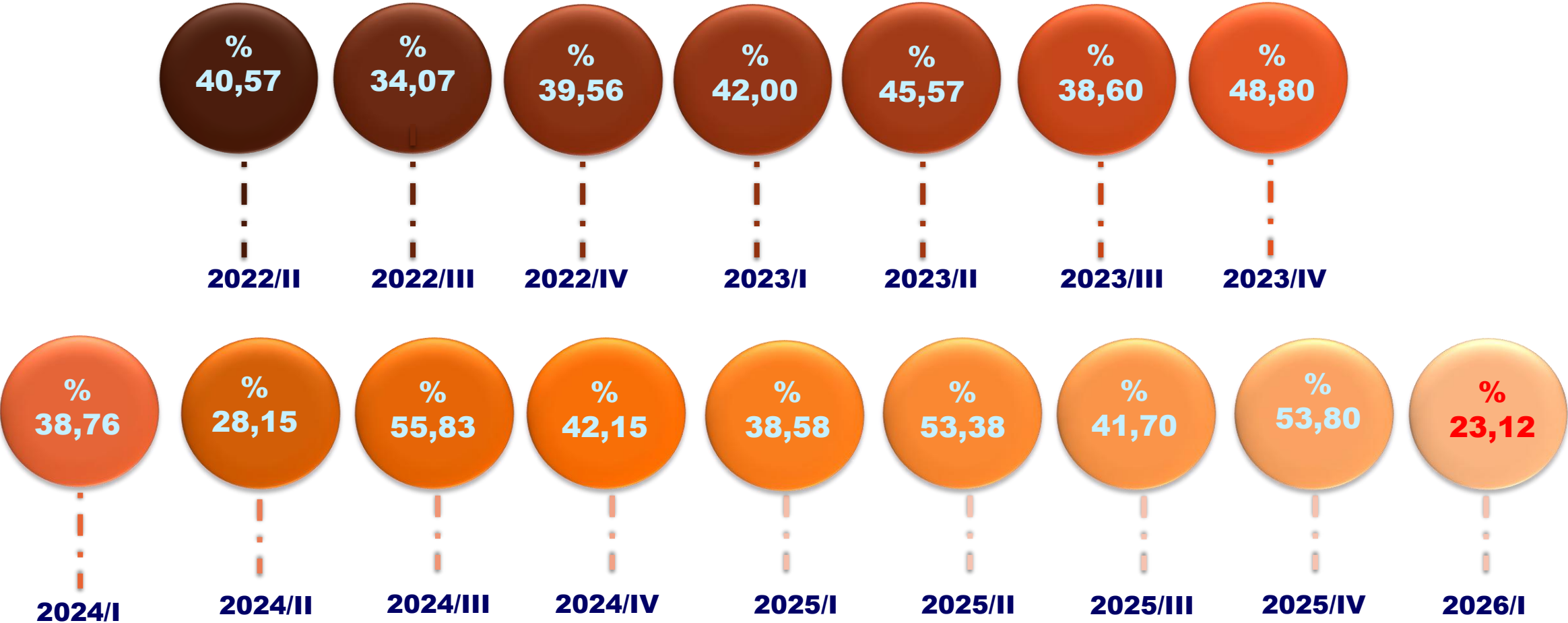

SABİT YATIRIMLAR BEKLENTİ & GERÇEKLEŞME

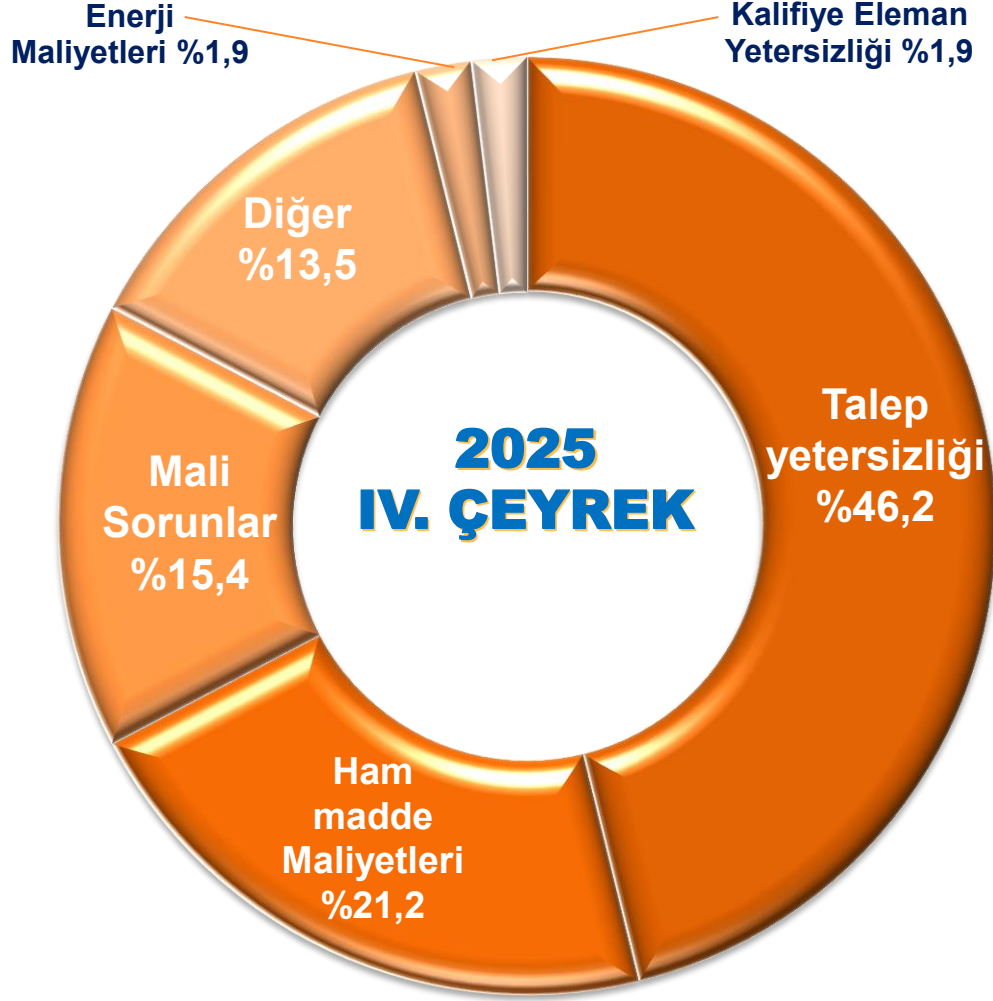

FASON ÜRETİM PAYI (%)

2026 yılı birinci çeyrekte fason üretim oranı **%23,12** olarak gerçekleşmiştir.

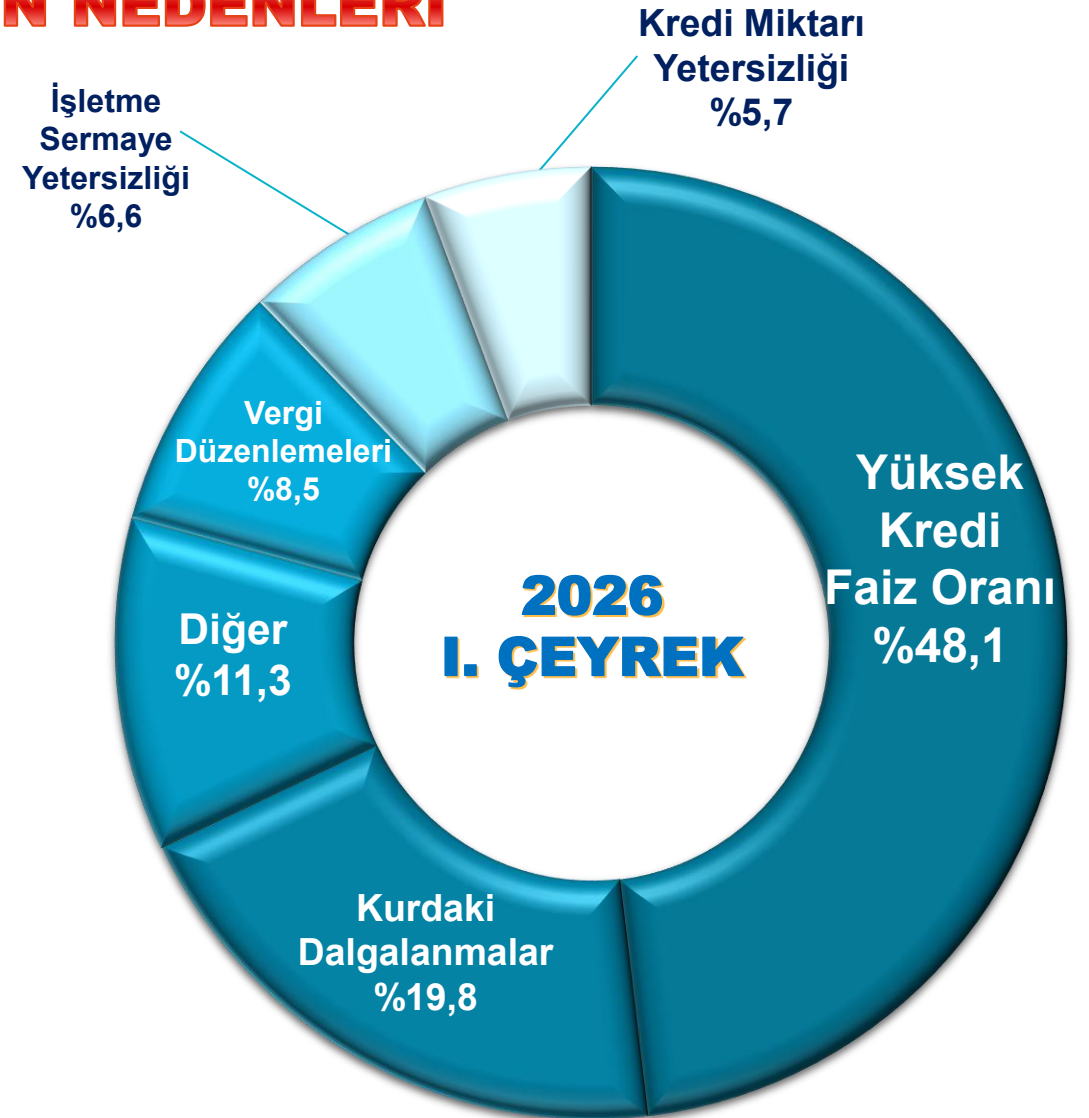
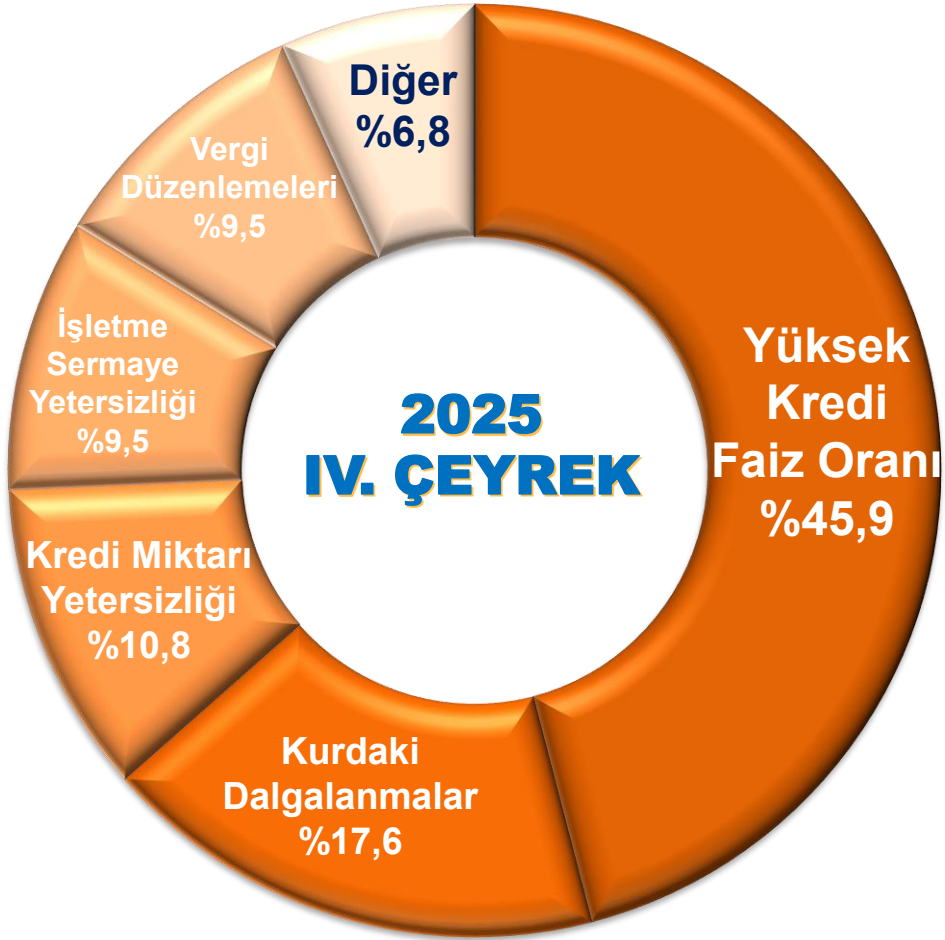

ATIL KAPASİTE İLE ÇALIŞMA NEDENLERİ

2026 yılının birinci çeyreği için ankete cevap veren firmaların **%50,0**'si **talep yetersizliğini** atıl kapasite ile çalışmada öncelikli olarak göstermektedir. İkinci sırada **%19,2** ile **mali sorunlar** ve üçüncü sırada **%15,4** ile **hammadde maliyetleri** yer almıştır.

MALİ SORUNLARIN NEDENLERİ

2026 yılı I. çeyrekte mali sorunların nedenleri;

%48,1 ile ilk sırada **Yüksek Kredi Faiz Oranı**, ikinci sırada **%19,8** ile **Kurdaki Dalgalanmalar**, üçüncü sırada **%11,3** ile **diğer nedenler** gelmektedir.

TALEP YETERSİZLİĞİ SEBEPLERİ

Atıl Kapasite ile çalışma nedenlerinden ilk sırada gösterilen talep yetersizliğinde **2026 yılı birinci çeyrekte** firmaların **%64**'ü **iç ve dış talep yetersizliğinin birlikte yaşandığını** belirtmiştir.

HAMMADDE MALİYETLERİ

2025/IV

2026/I

Atıl Kapasite ile çalışma nedenlerinden 3. sırada gösterilen hammadde maliyetlerinde **2026 yılı birinci çeyrekte** firmaların, **%67**'si **hem yerli hem de ithal hammadde temininde** sorun yaşandığını belirtmiştir.

EK TABLO 1

ATIL KAPASİTE İLE ÇALIŞMA NEDENLERİ

(%)	Mali Sorunlar	Talep Yetersizliği	Hammadde Maliyetleri	Enerji Maliyetleri	Kalifiye Eleman Yetersizliği	Diğer
2022/YILLIK	16,9	30,2	23,6	8,9	7,5	12,6
2023/I	12,7	44,4	19,0	9,5	9,5	4,8
2023/II	25,0	29,2	26,4	4,2	2,8	12,5
2023/III	14,5	35,5	12,9	8,1	9,7	19,4
2023/IV	7,5	54,7	18,9	1,9	9,4	7,5
2023/YILLIK	14,9	41,0	19,3	5,9	7,9	11,1
2024/I	21,2	40,4	21,2	1,9	13,5	1,9
2024/II	21,9	39,1	14,1	1,6	6,3	17,2
2024/III	23,7	38,2	7,9	3,9	7,9	18,4
2024/IV	17,3	59,6	9,6	1,9	3,8	7,7
2024/YILLIK	21,0	44,3	13,2	2,3	7,9	11,3
2025/I	32,9	43,8	9,6	4,1	5,5	4,1
2025/II	21,0	54,8	11,3	1,6	4,8	4,8
2025/III	10,8	55,4	12,3	4,6	6,2	10,8
2025/IV	15,4	46,2	21,2	1,9	1,9	13,5
2025/YILLIK	20,0	50,1	13,6	3,1	4,6	8,3
2026/I	19,2	50,0	15,4	1,3	5,1	9,0

EK TABLO 2

MALİ SORUNLARIN NEDENLERİ

(%)	Yüksek Kredi Faiz Oranları	Kredi Miktarı Yetersizliği	İşletme Sermaye Yetersizliği	Vergi Düzenlemeleri	Kurdaki Dalgalanmalar	Diğer
2022/YILLIK	25,8	9,5	8,1	3,6	42,9	10,2
2023/I	28,4	16,0	11,1	7,4	27,2	9,9
2023/II	28,1	14,6	9,4	6,3	27,1	14,6
2023/III	46,1	9,2	6,6	1,3	27,6	9,2
2023/IV	39,5	1,3	2,6	9,2	25,0	6,6
2023/YILLIK	35,5	10,3	7,4	6,1	26,7	10,1
2024/I	63,9	4,9	9,8	3,3	14,8	3,3
2024/II	59,3	4,9	7,4	3,7	11,1	13,6
2024/III	50,0	3,2	7,4	4,3	25,5	9,6
2024/IV	54,0	4,8	4,8	7,9	23,8	4,8
2024/YILLIK	56,8	4,5	7,4	4,8	18,8	7,8
2025/I	59,3	2,2	4,4	11,0	19,8	3,3
2025/II	52,6	5,3	6,6	9,2	21,1	5,3
2025/III	43,6	2,6	10,3	14,1	16,7	12,8
2025/IV	45,9	10,8	9,5	9,5	17,6	6,8
2025/YILLIK	50,4	5,2	7,7	11,0	18,8	7,1
2026/I	48,1	5,7	6,6	8,5	19,8	11,3

EK TABLO 3

FASON ÜRETİM

DÖNEM	FASON ÜRETİMİN TOPLAM ÜRETİM İÇİNDEKİ PAYI (%)
2021/IV	36,76
2022/I	44,82
2022/II	40,57
2022/III	34,07
2022/IV	39,56
2023/I	42,00
2023/II	45,57
2023/III	38,60
2023/IV	48,80
2024/I	38,76
2024/II	28,15
2024/III	55,83
2024/IV	42,15
2025/I	38,58
2025/II	53,38
2025/III	41,70
2025/IV	53,80
2026/I	23,12

EK TABLO 4**EBSO KAPASİTE KULLANIM ORANI (YILLIK,%)**

DÖNEM	KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)
2008	57
2009	51
2010	62
2011	70
2012	64
2013	60
2014	55
2015	64
2016	63
2017	67
2018	64
2020	61
2021	58
2022	64
2023	67
2023	64
2024	61
2025	61